

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

ԵՎ

ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ

ՄԻՋԵՎ

ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՖՐԱՆՍԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ (ԶՖԳ)

ԵՎ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽԹԱՆՄԱՆ ԵՎ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ (ՊՐՈՊԱՐԿՈ)

ՀԻՄՆԱԴՐՄԱՆ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

և

ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

այսուհետ համատեղ՝ «Կողմեր»,

Հաշվի առնելով, որ Կողմերն ունեն իրենց բարեկամական և համագործակցության կապերն ամրապնդելու միևնույն ցանկությունը,

Նկատի ունենալով, որ առկա է իրենց տնտեսական և ֆինանսական համագործակցությունն ակտիվացնելու և ընդայնելու ցանկություն,

Ընդունելով, որ Զարգացման ֆրանսիական գործակալությունը (այսուհետ՝ «ԶՖԳ») և Տնտեսական համագործակցության խթանման և մասնակցության ընկերությունը (այսուհետ՝ ՊՐՈՊԱՐԿՈ), որպես ԶՖԳ-ի՝ մասնավոր սեկտորի զարգացման ֆինանսավորման ոլորտում մասնագիտացված մասնաճյուղ, գործունեություն են ծավալում Հայաստանի Հանրապետության տարածքում,

Հաշվի առնելով, որ ԶՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն առանցքային տեղ են զբաղեցնում զարգացող երկրներին ցուցաբերվող պետական օժանդակության ֆրանսիական համակարգում և գործունեություն են իրականացնում ավելի քան 80 երկրներում շուրջ վաթսուն տեղական ներկայացուցչությունների ցանցի միջոցով,

Հաշվի առնելով, որ ԶՖԳ-ն Ֆրանսիական դրամավարկային և ֆինանսական օրենսգրքի կանոնակարգային հիմնադրույթներով ղեկավարվող առևտրային և արդյունաբերական բնույթի պետական հաստատություն է, որը.

- պայքարում է աղքատության դեմ, սատարում է տնտեսական աճին և մասնակցում համաշխարհային հանրային ունեցվածքի պահպանմանը թույլ զարգացած և զարգացող երկրներում և ֆրանսիական անդրծովյան տարածքներում,

- գտնվում է Ֆրանսիայի Եվրոպայի և արտաքին գործերի նախարարության, էկոնոմիկայի և ֆինանսների նախարարության, անդրծովյան տարածքների նախարարության և ներքին գործերի նախարարության

ենթակայության ներքո, այսպիսով, գործելով այդ նախարարությունների հսկողության տակ և դրանց հետ սերտ համագործակցությամբ,

- հիմնականում գործում է ընդունող պետության ներդրումային գերակա ծրագրերի շրջանակում՝ պետությանը, տեղական ինքնակառավարման մարմիններին և պետական կամ մասնավոր ձեռնարկություններին կամ ֆինանսական հաստատություններին տրամադված դրամաշնորհների, երկարաժամկետ վարկերի և երաշխիքներին միջոցով, կամ իր գործունեության շրջանակում գործող ձեռնարկություններում մասնակցություն ունենալու ձևով,

- առաջարկում է նաև խորհրդատվական, վերապատրաստման և տեխնիկական աջակցության ծառայությունների տրամադրում,

Հաշվի առնելով, որ 1977 թվականին ֆրանսիական իրավունքի հիման վրա որպես ընկերություն ստեղծված ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն.

- զարգացման ֆինանսական հաստատություն է, որը տնօրինում է գլխավորապես ՋՖԳ-ն և հետևաբար դրա աշխատակազմը ամբողջապես տրամադրվում է ՋՖԳ-ի կողմից,

- հիմնականում նպատակ ունի օժանդակելու մասնավոր ներդրումներին թույլ զարգացած և զարգացող երկրներում ի նպաստ աճի, կայուն զարգացման և Կայուն զարգացման նպատակների (ԿՁՆ) իրագործման,

- ֆինանսավորում է տնտեսապես կենսունակ, սոցիալապես հավասար, բնապահպանական առումով կայուն և ֆինանսական առումով արդյունավետ ծրագրերը,

- ներդրումներ է կատարում աշխարհագրական տարբեր գոտիներում՝ սկսած խոշոր զարգացող երկրներից մինչև ամենաաղքատ երկրները, մասնավորապես՝ Աֆրիկայում, սոցիալական և բնապահպանական պատասխանատվության բարձր պահանջներով,

- առաջարկում է զարգացող երկրներում մասնավոր ներդրողների հատուկ պահանջներին համապատասխան ամբողջական ֆինանսական գործիքներ (վարկեր, բաժնեմասեր, քվազի բաժնեմասային գործիքներ, երաշխիքներ և ֆինանսական ինժեներիա),

- գործում է միայն այն դեպքում, երբ տեղական ոչ մի ֆինանսական հաստատություն չի կարող առաջարկել նույնանման ծառայություններ կամ ֆինանսական գործիքներ,

Հաշվի առնելով, որ Կողմերի ընդհանուր շահերից է բխում կնքել սույն համաձայնագիրը (այսուհետ՝ «Համաձայնագիր»), որը թույլ կտա ԶՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին Հայաստանում ցուցաբերել իրենց ֆինանսական և տեխնիկական աջակցությունը՝ Հայաստանի տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական զարգացման նպատակներին համապատասխան,

Գործելով անկախության, ինքնորոշման, ներքին գործերին չմիջամտելու, իրավահավասարության սկզբունքները հարգելու հիման վրա,

Կողմերը համաձայնեցին հետևյալի մասին.

ՀՈԴՎԱԾ 1 ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ԱՌԱՐԿԱՆ

1. ԶՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին պաշտոնապես թույլատրվում է տրամադրել ֆինանսական և տեխնիկական օժանդակություն Հայաստանի Հանրապետությանը:
2. Սույն Համաձայնագրի նպատակն է հստակեցնել ԶՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում հիմնադրման, ինչպես նաև դրանց գործունեության նկատմամբ կիրառելի կանոնները, մասնավորապես իրավաբանական, հարկային, ֆինանսական կամ այլ պայմանները՝ սույն Համաձայնագրի, Կողմերի պետությունների օրենսդրության և համապատասխան միջազգային պարտավորությունների համաձայն:

ՀՈԴՎԱԾ 2 ԶՖԳ-Ի ԵՎ ՊՐՈՊԱՐԿՈ-Ի ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ

1. ԶՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն օգտվում են Հայաստանի Հանրապետությունում իրենց գործունեությունն իրականացնելու համար անհրաժեշտ իրավաբանական անձի կարգավիճակից և իրավունակությունից:

2. ՀՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն մասնավորապես կարող են՝

- a) իրականացնել անհրաժեշտ ցանկացած գործունեություն սույն Համաձայնագրում սահմանված իրենց առաքելությունն իրականացնելու համար,
- b) ձեռք բերել և տնօրինել ցանկացած անշարժ և շարժական գույք (բացառությամբ հողի՝ հայկական օրենսդրությանը համապատասխան),
- c) բանակցություններ վարել և կնքել ցանկացած համաձայնագիր կամ պայմանագիր, այդ թվում՝ սույն Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածում նշված իրենց թույլատրելի գործունեության շրջանակներում,
- d) ընդունել Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության կամ պետական կամ մասնավոր կառույցների կողմից տրամադրված ցանկացած տեսակի երաշխիք կամ պարտավորությունների կատարման ապահովում,
- e) աշխատանքի ընդունել Հայաստանի Հանրապետության, Ֆրանսիայի Հանրապետության կամ այլ պետության քաղաքացիությամբ անձնակազմի,
- f) հանդես գալ դատարաններում որպես հայցվոր կամ պատասխանող, ցանկացած այլ դատական ատյանների, արբիտրաժի կամ իշխանության առջև՝ իրենց կարգավիճակին և ֆրանսիական կիրառելի օրենսդրությանը համապատասխան և նախաձեռնել կամ մասնակցել ցանկացած վարչական ընթացակարգի հայկական ցանկացած հաստատության կամ մարմնի առջև:

ՀՈԴՎԱԾ 3

ՁՖԳ-Ի ԵՎ ՊՐՈՊԱՐԿՈՒԻ ԹՈՒՅԼԱՏՐՎԱԾ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Սույն Համաձայնագրի դրույթների համաձայն՝ ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈՒ-ին թույլատրվում է.
  - a) տրամադրել ֆինանսական օժանդակություն Եվրոյով, ԱՄՆ դոլարով կամ ցանկացած այլ արտարժույթով, և ֆինանսական կամ տեխնիկական ցանկացած աջակցություն ցուցաբերել Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանը, պետական կամ մասնավոր ձեռնարկություններին և պետական կամ մասնավոր ֆինանսական կամ բանկային հաստատություններին, ինչպես նաև ազգային կամ միջազգային հանրային կամ մասնավոր կազմակերպություններին և գլխավորապես Հայաստանի Հանրապետությունում գործող կամ տեղակայված ցանկացած իրավաբանական միավորի, որն առնչություն ունի ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈՒ-ի որևէ գործունեության հետ, նկատի ունենալով, որ միջազգային կազմակերպությունների դեպքում անհրաժեշտ է Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության համաձայնությունը,
  - b) ազատորեն ձեռք բերել ազգային կամ օտարերկրյա վաճառողներից ցանկացած ընկերության կապիտալում մասնակցությունը (անկախ դրանց կազմակերպչական ձևից), ներդրումներ կատարել ներդրումային ֆոնդերում և ազատորեն տնօրինել կամ փոխանցել իրենց մասնաբաժինները կամ մասնակցությունը ազգային կամ օտարերկրյա ցանկացած իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց, բացառությամբ, եթե Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն, որևէ ֆինանսական կազմակերպության կապիտալում մասնակցության համար պահանջվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի նախնական թույլտվությունը,
  - c) իրականացնել խորհրդատվական, տեխնիկական օժանդակության, վերապատրաստման կամ ուսուցման ծառայություններ պետական կամ մասնավոր կառույցների համար:

2. Վերոհիշյալ գործունեությունից յուրաքանչյուրը կարգավորվում է հատուկ պայմանագրով կամ սահմանելով համապատասխան կառույցի պարտավորությունները և հանձնառություններն ըստ կոնկրետ գործունեության կամ գործողության տեսակի: Կողմերից յուրաքանչյուրը պարտավորվում է անհրաժեշտ ջանքեր գործադրել նշված պայմանագրի վավերականությունը կամ ուժի մեջ մտնելը ապահովելու համար պահանջվող հնարավոր ընթացակարգերը հեշտացնելու համար:
3. Առանց հակասելու սույն հոդվածի 1(b) կետին՝ սույն Համաձայնագրի 2-րդ և 3-րդ հոդվածներով սահմանված ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի գործունեության իրականացման համար չեն պահանջվում օրենսդրական, կանոնակարգող կամ վարչական բնույթի թույլտվություններ, արտոնագրեր կամ լիցենզիաներ Հայաստանի Հանրապետությունում ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի նշված գործունեությունը գործարկելու և իրականացնելու համար:
4. ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի գործունեության իրականացման համար սույն Համաձայնագրի շրջանակներում ծրագրերը և համաձայնությունները կարող են ենթակա լինել ֆրանսիական օրենսդրությանը կամ ֆրանսիական դատարանի իրավազորությանը կամ միջազգային արբիտրաժային դատարանի կամ որևէ այլ՝ վեճերի լուծման համար փոխադարձաբար համաձայնեցված մարմնի իրավազորությանը, և կայացված վճիռը կամ որոշումները պետք է լիովին ընդունվեն Կողմերի կողմից և կատարվեն Հայաստանի Հանրապետությունում:
5. ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն յուրաքանչյուր տարի տվյալ օրացուցային տարվա վերջին հաջորդ 60 օրվա ընթացքում տեղեկացնում է Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարությանը իր գործունեության մասին:
6. ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն չեն կարող ավանդ ընդունել Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ հանդիսացող ընկերություններից կամ ֆիզիկական անձանցից:

ՀՈԴՎԱԾ 4
ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳԸ

1. ԶՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի գործունեությունը և գործողությունները համարվում են նախապատրաստված, որոշված և իրականացված Ֆրանսիայի Հանրապետությունում տեղակայված գլխամասային գրասենյակից:
2. ԶՖԳ-ն, ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն և սույն Համաձայնագրի 7-րդ հոդվածում նշված դրանց ներկայացուցչությունները Հայաստանի Հանրապետությունում չունեն բանկի կամ այլ ֆինանսական հաստատության կարգավիճակ: Ուստի, դրանք չեն ենթարկվում ոչ բանկային ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրության դրույթներին, ոչ էլ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում տեղակայված կամ գործող ցանկացած տեսակի բանկերի կամ ֆինանսական հաստատությունների նկատմամբ կիրառելի օրենսդրությանը:
3. Մասնավորապես, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ԶՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն ազատվում են՝
  - a) որևէ ծանուցման կամ հաշվետվությունների ներկայացման պարտավորությունից,
  - b) բանկային ցանկացած թույլտվություն կամ լիցենզիա ունենալուց,
  - c) ռիսկերի կառավարման հարցերով որևէ պարտավորությունից,
  - d) նախազգուշական (պրուդենցիալ) որևէ պարտավորությունից,
  - e) իրենց պարտքերն ու պահանջները դասակարգելու որևէ պարտավորությունից և այդ պարտքերն ու պահանջները մարելու համար պահուստներ ստեղծելուց,
  - f) Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությունից և կանոնակարգերից բխող որևէ վարչական պարտավորությունից կամ պարտականությունից, բացառությամբ վճարային հաշվեկշռի հաստատման համար անհրաժեշտ տեղեկությունների տրամադրումը և բանկային ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվության կենտրոնացումը:

ՀՈԴՎԱԾ 5
ՓՈԽԱՐԿԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐԸ

1. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը թույլատրում է՝

- a) ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի ֆինանսավորման ցանկացած շահառուին կամ այդ ֆինանսավորման ցանկացած երաշխավորին (չհակասելով երաշխիքի կամ պարտապանի գույքով ապահովման ձևին),
- b) դրամական միջոցներ փոխանցող ցանկացած հայկական կամ արտասահմանյան միջնորդ բանկին, ինչպես նաև
- c) ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին

փոխարկել ցանկացած արտարժույթի՝ փոխարկող գործակալության և դրամական միջոցների սեփականատիրոջ միջև համաձայնեցված փոխարժեքով կամ արտարժույթի համապատասխան փոխարկման օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած փոխարժեքով, և Հայաստանի Հանրապետության տարածքից անարգել, առանց սահմանափակման կամ նախնական ձևակերպումների փոխանցել ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին հասանելիք գումարները, մասնավորապես (առանց սահմանափակման)՝ ֆինանսավորումների մարման գումարները՝ ինչպես մայր գումարը, այնպես էլ տոկոսները, ուշացման դիմաց տոկոսները, լրացուցիչ ծախսերը, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետությունում ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի գործունեության արդյունքում գոյացած այլ գումարները (այդ թվում՝ երաշխիքները և գրավադրման իրավունքը):

2. ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին նաև թույլատրվում է ցանկացած արտարժույթով բանկային հաշիվներ ունենալ Հայաստանի Հանրապետությունում, ինչպես նաև փոխարկել արտարժույթի՝ փոխարկող գործակալության և դրամական միջոցների սեփականատիրոջ միջև համաձայնեցված փոխարժեքով կամ արտարժույթի համապատասխան փոխարկման օրը Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի սահմանած փոխարժեքով, և Հայաստանի Հանրապետության տարածքից անարգել, առանց սահմանափակման կամ նախնական ձևակերպումների փոխանցել մասնաբաժինների կամ անշարժ կամ շարժական գույքի վաճառքից գոյացած գումարներ, շահաբաժիններ և ցանկացած այլ օգուտ,

կապիտալի աճ (հավելում), իրացման արտադրանք և ընդհանրապես ցանկացած եկամուտ, միջնորդավճար կամ ցանկացած բնույթի ֆոնդեր, ներառյալ, մասնավորապես՝ դատարանի վճռից կամ արբիտրաժի որոշումից բխող վնասների փոխհատուցումը, և տոկոսները, երբ այդ գումարները հիմնականում գոյանում են Հայաստանի Հանրապետությունում ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի կատարած ներդրումներից կամ ցանկացած այլ գործունեությունից կամ դրանց հետ կապված կամ դրանց իրացման արդյունքում: Այդ գործունեությունն իրականացվում է Կողմերից յուրաքանչյուրի միջազգային պարտավորություններին համապատասխան:

3. Բացի այս՝ ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին թույլատրվում է, անհրաժեշտության դեպքում, փոխառության կամ այլ ֆինանսական գործողության, փոխարկման կամ վարկի տեսքով ուղղակի վճարումներ կատարել Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս գտնվող մատակարարներին կամ շահագրգիռ փոխառուի կամ շահառուի համակատարողներին՝ երբ դրանք օգտագործվում են Հայաստան Հանրապետությունից դուրս ապրանքներ և ծառայություններ ձեռք բերելու համար, ինչպես նաև օգտվել իրենց վարկերը մարելու նպատակով ուղղակի փոխհատուցումից Հայաստանի Հանրապետությունից դուրս գտնվող արտարժույթի միջոցով, երբ դա անհրաժեշտ է:
4. Հայաստանի Հանրապետությունում լիցենզավորված և գործող բանկերին թույլատրվում է՝
  - a) փոխարկել ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի պարտապաններից ստացած հայկական դրամը (AMD) ցանկացած արտարժույթի՝ փոխարկման գործակալության և դրամական միջոցների սեփականատիրոջ միջև համաձայնեցված փոխարժեքով կամ արտարժույթի համապատասխան փոխարկման օրը տվյալ բանկի կամ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված փոխարժեքով, և
  - b) այդ արտարժույթը փոխանցել ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի արտասահմանյան բանկային հաշիվներին (մասնավորապես՝ Ֆրանսիայի Հանրապետությունում և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներում):

5. Այն դեպքում, երբ հայկական բանկերը կիրառարվեն կատարել արտարժույթի փոխարկում կամ փոխանցում կամ չեն ունենա բավարար չափով արտարժույթ այդ գործողությունները կատարելու համար կամ այն դեպքում, երբ որևէ այլ պատճառով բանկերին չեն թույլատրի ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին պատկանող հայկական դրամը (AMD) փոխարկել և այն փոխանցել արտասահման, Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունն (Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի միջոցով) իր լիազորությունների շրջանակներում և հայկական օրենսդրությանը համապատասխան, դյուրացնում է նշված հայկական դրամի (AMD) փոխարկումը արտարժույթի՝ այդ բանկերի կողմից կամ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից համապատասխան փոխարկման օրվա դրությամբ հրապարակված կիրառելի փոխարժեքով, որպեսզի դրանք իրականացնեն ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի արտասահմանյան բանկային հաշիվներին փոխանցումները:

ՀՈԴՎԱԾ 6

ՀԱՐԿԵՐԸ, ՀԱՏՈՒԿ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՈՎ ՀԱՐԿԵՐԸ ԵՎ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԱՌԱՎԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը կրում է հարկային բեռը կամ ազատում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված բոլոր հարկերից, տուրքերից կամ վճարումներից (ինչպիսիք են, բայց չսահմանափակվելով հետևյալով՝ մաքսատուրքեր, ավելացված արժեքի հարկ և աղբյուրի մոտ գանձվող հարկեր) ՁՖԳ-ի կողմից Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության հետ իրականացվող միջոցառումները, առանց հակասելու սույն Համաձայնագրի 6-րդ հոդվածի 4-րդ կետին, այն գործունեության նկատմամբ, որոնք նշված են 2-րդ և 3-րդ հոդվածներում և ամեն դեպքում իրականացվում են սույն Համաձայնագրի շրջանակներում:
2. Սույն Համաձայնագրի 6-րդ հոդվածի 1-ին կետում նշված ազատումը կիրառվում է, *inter alia*, ՁՖԳ-ի կողմից իր ցուցաբերած օժանդակության շրջանակներում (պետական կամ մասնավոր կառույցներին) ձեռք բերված արտադրանքների և գործիքների նկատմամբ (օրինակ՝ տոկոսներ, կոմիսիոն վճարներ, հնարավոր փոխհատուցումներ, շահութաբաժիններ, որպես ընկերության ղեկավար ստացած վարձատրություններ կամ

բաժնեմասերի մասնակցության փոխանցումներից ստացված հավելավճարներ), անկախ նրանից՝ դրանք վերաբերում են վարկերին (այդ թվում՝ ռիսկի ենթամասնակցություն), թե օժանդակության տեսքով կապիտալիում մասնակցությանը կամ քվազի սեփականություն հանդիսացող ֆինանսական միջոցներին (ինչպիսիք են՝ բաժնետերերի փոխարկելի պարտատոմսեր, բաժնետիրական ընթացիկ հաշիվներ, մասնակցության փոխատվություններ, ստորադաս փոխատվություններ) կամ տրված երաշխիքներին:

3. ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի օգտին կատարված փաստացի, անհատական կամ այլ ապահովումները, ինչպես նաև ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի կողմից օգտագործվող անշարժ գույքի վարձակալության, վարկային պայմանագրի լիզինգի, կառավարման և փոխանցման գործարքները ազատվում են բոլոր տուրքերից, հարկերից, գրանցման վճարներից և այլ հարկերից և կոմիսիոն վճարներից, որոնք վճարվում են հայկական համապատասխան մարմիններին, ներառյալ հիպոտեքի գրանցման հայկական մարմին կամ դրա համարժեք մարմին:

4. ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն ազատված են Հայաստանի Հանրապետությունում աղբյուրի մոտ գանձվող բոլոր հարկերից, հետևաբար՝ ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին տոկոսներ, շահաբաժիններ, կոմիսիոն վճարներ, հոնորարներ կամ որևէ այլ գումար վճարող պետական կամ մասնավոր ոչ մի կառույց չի պահանջի ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին վճարվելիք գումարներից որևէ հարկի կամ որևէ այլ վճարի պահում կամ նվազեցում:

ՀՈԴՎԱԾ 7

ՁՖԳ-Ի ԵՎ ՊՐՈՊԱՐԿՈ-Ի ՏԵՂԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆ

1. ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն կարող են երևանում կամ Հայաստանի Հանրապետությունում որևէ այլ վայրում սույն Համաձայնագրով նախատեսված գործունեությունն իրականացնելու նպատակով, դրա ուժի մեջ մտնելուց և Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունում գրանցվելուց հետո, բացել ներկայացուցչություն (այսուհետ՝ «Ներկայացուցչություն»)՝ առանց որևէ այլ ընթացակարգերի:

2. ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն տեղակայվում են միևնույն Ներկայացուցչությունում: Այդուհանդերձ, ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն կարող է դիմել առանձին Ներկայացուցչություն բացելու խնդրանքով:
3. ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն, իրավասու են գործել իրենց Ներկայացուցչությունների միջոցով՝ սույն Համաձայնագրին համապատասխան:
4. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը դյուրացնում է Ներկայացուցչության բացումը և գործունեությունը՝ սույն Համաձայնագրի պայմաններին համապատասխան:
5. Ներկայացուցչությունը պատասխանատու է ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի այն ծրագրերը որոշելու համար, որոնք կարող են իրականացվել Հայաստանի Հանրապետությունում, այդ ծրագրերին առնչվող փաստաթղթերի պատրաստման և բանակցությունների վարման, ինչպես նաև դրանց իրականացման նկատմամբ հսկողության համար: Սակայն, անկախ սույն Համաձայնագրին հակասելու հանգամանքից, պետք է հստակեցնել, որ միայն Ֆրանսիայի Հանրապետությունում տեղակայված ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի գլխամասային գրասենյակներն են ստանձնում և կրում պատասխանատվություն հետևյալի համար՝
  - a) ծրագրերի վարման ընթացակարգ,
  - b) ծրագրերի գնահատում,
  - c) ֆինանսավորման որոշումների կայացում,
  - d) ֆինանսական միջոցների հատկացում և
  - e) վարկերի մարման նկատմամբ հսկողություն:
6. Ներկայացուցչությունը Հայաստանի Հանրապետությունում չունի մշտական հաստատության կարգավիճակ և հետևաբար դրա վրա չի տարածվում Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը:

7. Ներկայացուցչությունը օգտվում է հետևյալ դյուրացումներից, արտոնություններից և անձեռնմխելիությունից.

- a) բոլոր հարկերից, տուրքերից և վճարներից ազատում (ներառյալ՝ ԱԱՀ կամ համարժեք հարկերը), այն պարտավոր չէ հավաքել կամ փոխանցել մաքսատուրքեր կամ այլ վճարներ Ներկայացուցչության գործունեության համար անհրաժեշտ ներմուծված կամ ձեռք բերված սարքավորումների համար, այդ թվում՝ շարժիչով տրանսպորտային միջոցների համար, որոնց ընդհանուր քանակը պետք է նախապես համաձայնեցվի Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության հետ,
- b) Ներկայացուցչությունը, նրան պատկանող անշարժ գույքը, դրամավարկային միջոցները, ֆոնդերը և ակտիվները՝ անկախ դրանց գտնվելու վայրից և տնօրինման կամ սեփականության ձևից, օգտվում են օրենսդրական, դատական կամ վարչական ցանկացած իրավազրույթի անձեռնմխելիությունից՝ բացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությանը գրավոր ձևով այդ անձեռնմխելիությունից բացահայտորեն հրաժարվելու մասին ծանուցելու դեպքում, ելնելով այն բանից, որ անձեռնմխելիությունից հրաժարումը չի տարածվում հարկադիր միջոցների կամ հարկադիր կատարման միջոցների վրա,
- c) ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի գրասենյակները, դոսիեները, փաստաթղթերը, արխիվները, կապի միջոցները, անկախ կրիչի ձևից, և ցանկացած այլ գույքը կամ ակտիվները (ինչպիսիք են՝ կապիտալը, եկամուտները, շահաբաժինները, հավելածը, մասնաբաժինը, պահանջը) անձեռնմխելի են. դրանք, անկախ գտնվելու վայրից և սեփականության ձևից, օգտվում են ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի կամ Ներկայացուցչության հանդեպ իրականացվող խուզարկության, զննման, բռնագրավման, առգրավման, հարկադիր կատարման կամ ցանկացած այլ միջամտության անձեռնմխելիությունից,
- d) Վարկերից, պայմանագրերից, դրամաշնորհներից կամ հաստատված երաշխիքներից զոյացած պարտքերը, պահանջները կամ այլ պարտավորությունները, որոնք երաշխավորվում կամ կառավարվում են ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի կողմից, օգտվում են ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի կամ Ներկայացուցչության հանդեպ իրականացվող բռնագրավման,

առգրավման կամ հարկադիր կատարման կամ ցանկացած այլ միջամտության ձևից անձեռնմխելիությունից,

- e) Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը պարտավորվում է չպետականացնել կամ չօտարել կամ չձեռնարկել այնպիսի միջոցներ, որոնց հետևանքով ՁՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի կամ Ներկայացուցչության սեփականության, ակտիվի կամ ֆոնդերի օգտագործումն անհնարին կդառնա կամ կհանգեցնի դրանց պետականացման կամ օտարման: Եթե հանրության գերակա շահերից ելնելով նման միջոցներ են ձեռնարկվել կամ գործողություն է կատարվել, ՁՖԳ-ին և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ին հատկացվում է նախնական համարժեք փոխհատուցում ազատ փոխարկելի արտարժույթով: Ֆինանսական փոխհատուցման պայմանները փոխադարձ համաձայնեցվում են Կողմերի կողմից ընդունված՝ անկախ կերպով սահմանված շուկայական գնով:

ՀՈԴՎԱԾ 8

ՁՖԳ-Ի ԵՎ ՊՐՈՊԱՐԿՈ-Ի ԱՐՏԱԳՆԱ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԸ

1. ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն սահմանում են իրենց անձնակազմի՝ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն և մշտական բնակության իրավունք չունեցող անդամների (այսուհետ՝ արտագնա աշխատակիցներ) քանակը և մասնագիտական որակավորումը, որը նրանք անհրաժեշտ են համարում Ներկայացուցչության բնականոն գործունեության համար: Անձնակազմի անդամների ցուցակը փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարություն:
2. ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն վճարում են արտագնա աշխատակիցների աշխատավարձերը, փոխհատուցումները և տրանսպորտային ծախսերը: Այդ աշխատակիցներն օգտվում են ֆրանսիական սոցիալական ապահովության համակարգի բժշկական և կենսաթոշակային ապահովագրությունից և հետևաբար նրանց նկատմամբ այս ոլորտում չի կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում գործող կարգը: Մասնավորապես, ՁՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ն չեն վճարում հայկական սոցիալական ապահովության համակարգի շրջանակներում գործատուների կողմից սովորաբար կատարվող սոցիալական վճարումները:

3. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը հեշտացնում է արտագնա աշխատակիցների և նրանց ընտանիքների այն անդամների մուտքը, կեցությունը, բնակության իրավունքը, տեղաշարժվելու ազատությունը և ելքը, որոնց Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության կողմից տրամադրվել է կացության հատուկ քարտ:
4. Հայաստանի Հանրապետությունը արտագնա աշխատակիցներին իր տարածքում տրամադրում է հարկերից, նեմուծման և այլ տուրքերից ազատում, արտոնություններ և առավելություններ: Մասնավորապես արտագնա աշխատակիցներին և նրանց ընտանիքների անդամներին տրամադրվում են հետևյալ առավելություններն ու արտոնությունները.
  - a) Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործելու թույլտվության և մուտքի բազմակի վիզայի տրամադրում և Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կացության թույլտվության տրամադրում,
  - b) անձնական իրերի, մասնավորապես անձնական օգտագործման համար տրանսպորտային միջոցի և կենցաղային սարքավորումների ներկրման մաքսատուրքերից և հարկերից ազատում,
  - c) Հայաստանի Հանրապետությունում ՋՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի համար իրենց գործունեության հետ կապված վարձատրությունների և փոխհատուցումների առնչությամբ եկամտահարկից և այլ համանման հարկերից ազատում, բացառությամբ հայաստանյան աղբյուրից ստացված եկամտահարկը,
  - d) անձնական իրերը դեպի Հայաստան և Հայաստանից ազատ տեղափոխելու համար անհրաժեշտ ցանկացած թույլտվության տրամադրում,
  - e) արտագնա աշխատակցի ընտանիքի անդամին այդ արտագնա աշխատակցի մուտքի թույլտվության կամ վիզայի ժամանակահատվածի ժամկետով վավեր աշխատանքի թույլտվության տրամադրում, որի հիման վրա նա կարող է աշխատել Հայաստանի Հանրապետությունում,

- f) անձեռնմխելիություն իրավազրույթունից և որոշումների հարկադիր կատարումից՝ իրենց կողմից ասվածի և գրվածի, ինչպես նաև իրենց պաշտոնական պարտականությունների կատարման առնչությամբ կատարված ցանկացած գործողության համար:

ՀՈԴՎԱԾ 9

ԶՖԳ-Ի ԵՎ ՊՐՈՊԱՐԿՈՒ-Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐԸ

1. ԶՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈՒ-ն կարող են աշխատանքի ընդունել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն կամ բնակության իրավունք ունեցող անձանց՝ աշխատանքային իրավունքի և սոցիալական ապահովության կամ առողջապահության ապահովագրության բնագավառի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:
2. Սույն Համաձայնագրի 8-րդ հոդվածում սահմանված հարկերից ազատումը և արտոնությունները ԶՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈՒ-ի հայաստանյան աշխատակիցների նկատմամբ չեն կիրառվում, բացառությամբ 8-րդ հոդվածի 4(f) կետում նշված անձեռնմխելիությունը, որը կիրառելի է ԶՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈՒ-ի կողմից իրենց աշխատակիցներին հանձնարարված առաքելությունների համատեքստում:

ՀՈԴՎԱԾ 10

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ

1. Հայաստանի Հանրապետությունում իրենց գործունեությունն իրականացնելու նպատակով ԶՖԳ-ն և ՊՐՈՊԱՐԿՈՒ-ն կարող են ժամանակավոր առաքելություններ գործուղել Հայաստանի Հանրապետություն կամ նշանակել խորհրդատուներ՝ ծրագրերի նախապատրաստման և/կամ իրականացման համար անհրաժեշտ տեղեկություններ հավաքելու համար:
2. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը ձեռնարկում է բոլոր անհրաժեշտ միջոցները, որպեսզի ժամանակավոր առաքելությունների անդամները սեղմ ժամկետներում ստանան Հայաստանի

Հանրապետության տարածք մուտքի, այնտեղ գտնվելու և ելքի անհրաժեշտ թույլտվություններ:

3. Ինչ վերաբերում է միգրացիայի բնագավառում գործող կարգավորումներին, ապա այդ ժամանակավոր առաքելությունների անդամներն օգտվում են Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող զարգացման միջազգային ֆինանսական հաստատությունների՝ առաքելություն իրականացնող աշխատակիցների նկատմամբ կիրառելի կարգավորումներից:
4. Ժամանակավոր առաքելությունների անդամները չեն օգտվում արտագնա աշխատակիցների համար սահմանված արտոնություններից և անձեռնմխելիությունից, բացառությամբ 8-րդ հոդվածի 4(f) կետում նշված անձեռնմխելիությունը, որը կիրառելի է ԶՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի կողմից իրենց աշխատակիցներին հանձնարարված առաքելությունների համատեքստում:

ՀՈԴՎԱԾ 11 ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

Սույն Համաձայնագրի 3-րդ հոդվածում սահմանված գործունեության առնչությամբ ԶՖԳ-ի և ՊՐՈՊԱՐԿՈ-ի գործողությունները հեշտացնելու նպատակով, Հայաստանի Հանրապետության Կառավարությունը համաձայնում է իրավասու մարմիններին փոխանցել անհրաժեշտ տեղեկատվություն սույն Համաձայնագիրը լիարժեք իրականացնելու նպատակով:

ՀՈԴՎԱԾ 12 ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԸ

1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում Կողմերի կողմից պահանջվող ներպետական ընթացակարգերը կատարելու մասին վերջին գրավոր ծանուցումը դիվանագիտական ուղիներով ստացվելու ամսաթվին հաջորդող երկրորդ ամսվա առաջին օրվանից:

2. Սույն Համաձայնագիրը կարող է փոփոխվել ցանկացած պահի՝ Կողմերի միջև փոխադարձ համաձայնությամբ: Այդ փոփոխությունները ձևակերպվում են արձանագրություններով և ուժի մեջ են մտնում սույն հոդվածի առաջին կետով նախատեսված կարգով:
3. Սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման և կիրառման շուրջ ծագած բոլոր տարաձայնությունները լուծվում են բարեկամաբար՝ Կողմերի միջև խորհրդակցությունների և բանակցությունների միջոցով:
4. Սույն Համաձայնագիրը կնքվում է անորոշ ժամկետով, Կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է ցանկացած պահի դադարեցնել դրա գործողությունը՝ վեց ամիս առաջ գրավոր ծանուցելով մյուս Կողմին: Այս ժամկետը հաշվարկվում է նշված ծանուցումը մյուս Կողմի ստանալու օրվանից: Սույն Համաձայնագրի գործողության դադարեցումը չի ազդում ընթացքում գտնվող ծրագրերի և պայմանավորվածությունների առնչությամբ սույն Համաձայնագրից բխող Կողմերի իրավունքների և պարտականությունների վրա:
5. Սույն Համաձայնագիրը, դրա ուժի մեջ մտնելու պահից, կիրառվում է ընթացքում գտնվող ծրագրերի, պայմանավորվածությունների և ցանկացած համագործակցության նկատմամբ:

Կատարված է Երևան քաղաքում, 2018 թվականի մայիսի 28-ին երկու բնօրինակով, յուրաքանչյուրը հայերեն և ֆրանսերեն լեզուներով, ընդ որում երկու տեքստերն էլ հավասարազոր են:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ**

ՋՈՀՐԱԲ ՄՆԱՑԱԿԱՆՅԱՆ

Արտաքին գործերի նախարար

**ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՑ**

ԺԱՆ-ԻՎ ԼԸ ԴԻԻԱՆ

**Եվրոպայի և արտաքին
գործերի նախարար**

ACCORD

ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE
ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
RELATIF À L'ÉTABLISSEMENT ET AUX ACTIVITÉS
DE L'AGENCE FRANÇAISE DE DÉVELOPPEMENT (AFD)
ET DE LA SOCIÉTÉ DE PROMOTION ET DE PARTICIPATION POUR LA
COOPÉRATION ÉCONOMIQUE (PROPARCO) EN ARMÉNIE

LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE D'ARMÉNIE

et

LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE

ci-après désignés collectivement « Les Parties »

Rappelant que les Parties ont la même volonté de renforcer leurs liens d'amitié et de coopération ;

Considérant qu'il existe une volonté commune d'intensifier et d'élargir leur coopération économique et financière ;

Reconnaissant que l'Agence Française de Développement (ci-après, l'« AFD ») et la Société de Promotion et de Participation pour la Coopération Économique (ci-après, « PROPARCO »), en sa qualité de filiale spécialisée dans le financement du développement du secteur privé développent leurs activités sur le territoire de la République d'Arménie ;

Rappelant que l'AFD et PROPARCO sont au cœur du dispositif français de l'aide publique en faveur des pays en développement et exercent leurs activités dans plus de 80 pays grâce à leur réseau d'une soixantaine de représentations locales ;

Rappelant que l'AFD est un établissement public à caractère industriel et commercial, régi par des statuts réglementaires du Code monétaire et financier français :

- lutte contre la pauvreté, soutient la croissance économique et participe à la préservation des biens publics mondiaux dans les pays en développement et émergents et les territoires français d'Outre-mer ;
- est placée sous la tutelle du ministère de l'Europe et des Affaires étrangères, du ministère de l'Économie et des Finances, du ministère des Outre-mer et du ministère de l'Intérieur français ; elle agit donc sous la supervision et en étroite collaboration avec ces ministères ;
- intervient principalement dans le cadre du programme d'investissement prioritaire de l'État hôte au moyen de subventions, prêts à long terme et garanties accordés à l'État, aux collectivités locales et entreprises ou institutions financières publiques ou privées ou sous la forme de prises de participation dans des entreprises opérant dans ses zones d'intervention ;
- offre également des prestations de conseil, de formation et d'assistance technique ;

Rappelant que PROPARCO, créée en 1977 sous la forme d'une société de droit français :

- est une institution financière de développement, majoritairement détenue par l'AFD et dont le personnel est entièrement mis à disposition par l'AFD ;
- a pour mission principale de favoriser les investissements privés dans les pays émergents et en développement en faveur de la croissance, du développement durable et de l'atteinte des Objectifs de développement durable (ODD) ;
- finance des opérations économiquement viables, socialement équitables, durables sur le plan environnemental et financièrement rentables ;
- investit dans un champ géographique allant des grands pays émergents aux pays les plus pauvres, notamment en Afrique, avec un degré d'exigence élevé en matière de responsabilité sociale et environnementale ;
- propose une palette complète d'instruments financiers permettant de répondre aux besoins spécifiques des investisseurs privés dans les pays en développement (prêts, fonds propres, instruments de quasi-fonds propres, garanties et ingénierie financière) ;
- intervient uniquement lorsqu'aucune autre institution financière locale n'est en mesure de proposer des services ou produits financiers similaires ;

Rappelant qu'il est dans l'intérêt commun des Parties de conclure le présent accord (ci-après l'« Accord ») afin de permettre à l'AFD et à PROPARCO de fournir leur assistance financière et technique en Arménie, conformément aux objectifs de développement économique, politique et social de l'Arménie ;

Agissant sur la base du respect des principes d'indépendance, de souveraineté, de non-ingérence dans les affaires internes et d'égalité juridique,

Les Parties sont convenues de ce qui suit :

ARTICLE 1er

OBJET DE L'ACCORD

1. L'AFD et PROPARCO sont formellement autorisées à fournir leur assistance financière et technique à la République d'Arménie.
2. Le présent Accord a pour objet de préciser les règles applicables à l'établissement ainsi qu'aux activités de l'AFD et de PROPARCO en République d'Arménie, notamment les conditions juridiques, fiscales, financières ou autres conformément au présent Accord, aux législations et aux engagements internationaux respectifs des États des Parties.

ARTICLE 2

STATUT JURIDIQUE DE L'AFD ET DE PROPARCO

1. L'AFD et PROPARCO jouissent de la personnalité et de la capacité juridiques nécessaires à l'exercice de leurs activités dans la République d'Arménie.
2. L'AFD et PROPARCO peuvent en particulier :
  - a) exercer toute activité nécessaire à l'accomplissement de leurs missions telles que décrites dans le présent Accord ;
  - b) acquérir et disposer de tous types de biens immobiliers et mobiliers (sauf des terrains conformément au droit arménien) ;
  - c) négocier et conclure tout type d'accords ou contrats, dans le cadre de leurs activités autorisées telles qu'énoncées à l'article 3 du présent Accord ;
  - d) accepter tout type de garanties ou sûretés octroyées par le Gouvernement de la République d'Arménie ou par des entités publiques ou privées ;
  - e) employer du personnel de nationalité arménienne, française ou autre ;
  - f) comparaître en justice, en tant que demandeur ou défendeur, devant toute juridiction, tribunal arbitral ou autorité conformément à leurs statuts et au droit français applicable et introduire ou participer à toute procédure administrative auprès de toute institution ou autorité arménienne.

ARTICLE 3

ACTIVITÉS AUTORISÉES DE L'AFD ET DE PROPARCO

1. L'AFD et PROPARCO sont autorisées, en application des dispositions du présent Accord :
  - a) à accorder des concours financiers, en euros, en Dollars américains ou en toute autre devise, et toute forme d'assistance financière ou technique au Gouvernement de la République d'Arménie, aux entreprises publiques ou privées et aux établissements financiers et bancaires publics ou privés, ainsi qu'aux organisations privées ou publiques nationales ou internationales et plus généralement à toute entité juridique opérant ou ayant son siège en République d'Arménie ayant un rapport avec toute activité de l'AFD et de PROPARCO étant

entendu que pour les organisations internationales, l'accord du Gouvernement de la République d'Arménie est nécessaire ;

- b) à acquérir librement toutes participations au capital de toutes sociétés (quelle qu'en soit la forme organisationnelle) auprès de tout vendeur national ou étranger, à investir dans des fonds d'investissement et à céder ou disposer librement de leurs participations ou de leurs parts à toute personne physique ou morale nationale ou étrangère sauf lorsque conformément à la législation de la République d'Arménie, la participation au capital d'une organisation financière doit faire l'objet d'une autorisation préalable de la Banque Centrale de la République d'Arménie ;
  - c) à réaliser des prestations de conseil, d'assistance technique, de formation ou des études pour des entités publiques ou privées.
2. Chacune des activités ci-dessus fait l'objet d'un contrat spécifique ou définissant les obligations et engagements des entités concernées par l'activité ou l'opération en question. Chaque Partie s'engage à faire les efforts nécessaires pour faciliter la réalisation des éventuelles formalités requises pour assurer la validité ou l'entrée en vigueur dudit contrat.
  3. Sans préjudice du paragraphe 1(b) du présent article, l'exercice des activités de l'AFD et de PROPARCO telles que précisées aux articles 2 et 3 du présent Accord ne requiert aucune autorisation, permis ou licence de nature législative, réglementaire ou administrative pour mettre en œuvre et exercer lesdites activités de l'AFD et de PROPARCO en République d'Arménie.
  4. Les projets et accords conclus dans le cadre du présent Accord dans l'exercice des activités de l'AFD et de PROPARCO peuvent être soumis aux lois françaises ou à la compétence d'un tribunal français ou à la compétence d'un tribunal arbitral international ou d'un autre organisme de résolution des litiges mutuellement agréés, et les jugements ou les sentences prononcé(e)s seront pleinement reconnu(e)s par les Parties et exécuté(e)s dans la République d'Arménie.
  5. PROPARCO informe le ministère des Finances de la République d'Arménie tous les ans de ses activités dans les 60 jours qui suivent la fin de chaque année civile.
  6. L'AFD et PROPARCO ne peuvent pas recevoir de dépôts de la part de sociétés ou de personnes physiques qui sont résidentes en République d'Arménie.

ARTICLE 4

RÉGLEMENTATION BANCAIRE

1. Les activités et opérations de l'AFD et de PROPARCO sont considérées comme étant préparées, décidées et mises en œuvre depuis leur siège situé en République française.
2. L'AFD, PROPARCO et leur Représentation, tel que défini à l'article 7 du présent Accord, n'ont pas le statut de banque ou de toute autre institution financière en République d'Arménie. Ils ne sont donc pas soumis aux dispositions de la législation bancaire ni à la législation applicable aux banques ou aux institutions financières de quelque type que ce soit installés ou opérant sur le territoire de la République d'Arménie.
3. En particulier, l'AFD et PROPARCO doivent être exemptées sur le territoire de la République d'Arménie de :
  - a) toute notification ou obligation déclarative,
  - b) toute autorisation ou licence bancaires,
  - c) toute obligation en matière de gestion des risques,
  - d) toute obligation prudentielle,
  - e) toute obligation de classement des créances et dettes et de toute création de réserves pour faire face à ses créances et dettes,
  - f) toute autre obligation ou charge administrative résultant des législations et réglementation de la République d'Arménie, à l'exception de la fourniture des renseignements nécessaires à l'établissement de la balance des paiements et à la centralisation des renseignements sur les risques bancaires.

ARTICLE 5

CONVERTIBILITÉ ET TRANSFERTS

1. Le Gouvernement de la République d'Arménie autorise :
  - a) tout bénéficiaire d'un financement de l'AFD et PROPARCO ou tout garant de ce financement (sans préjudice de la forme de la garantie ou de la sûreté concernée),
  - b) toute banque intermédiaire arménienne ou étrangère chargée du transfert des fonds, ainsi que
  - c) l'AFD et PROPARCO
à convertir en toute devise étrangère, au taux de change convenu entre une agence de change et le propriétaire des fonds ou publié par la Banque Centrale de la République d'Arménie à la date de la conversion respective de la devise et à transférer librement en dehors du territoire de la République d'Arménie sans restriction ou formalité préalable, toutes sommes dues à l'AFD et PROPARCO, notamment (sans limitation) les sommes correspondant au remboursement des financements, tant en principal qu'en intérêts, intérêts de retard, frais accessoires, ainsi que toutes autres sommes dues en raison de l'exercice des activités de l'AFD et de PROPARCO en République d'Arménie (y compris des garanties et des sûretés).
2. L'AFD et PROPARCO sont également autorisées à détenir des comptes bancaires dans la République d'Arménie dans n'importe quelle devise, ainsi qu'à convertir en devises étrangères, au taux de change convenu entre une agence de change et le propriétaire des fonds ou publié par la Banque Centrale de la République d'Arménie à la date respective de la conversion de la devise et à transférer librement en dehors du territoire de l'Arménie sans restriction ou formalité préalable, toutes sommes résultant de la vente de participations ou de biens mobiliers ou immobiliers, tout dividende et autre distribution, tout profit, toute plus-value, tout produit de réalisation et généralement tout revenu, commission ou fonds de quelque nature qu'il soit, incluant, notamment, les dommages et intérêts résultant d'une décision judiciaire ou d'une sentence arbitrale, lorsque de telles sommes proviennent à titre principal ou connexe de tout investissement ou de toutes opérations de l'AFD et de PROPARCO en République d'Arménie ou de leur dénouement. Ces activités sont réalisées conformément aux engagements internationaux de chacune des Parties.

3. En outre, l'AFD et PROPARCO sont autorisées, le cas échéant, à effectuer, en exécution des prêts ou de toutes autres opérations financières, de change ou de crédit, des versements directs aux fournisseurs ou cocontractants de l'emprunteur ou du bénéficiaire concerné, non établis sur le territoire de la République d'Arménie, lorsqu'ils sont utilisés pour l'acquisition de biens et services ne provenant pas de la République d'Arménie, ainsi que, si nécessaire, à bénéficier du remboursement direct de leurs prêts au moyen de devises détenues en dehors de la République d'Arménie.

4. Les banques agréées et opérant en Arménie sont autorisées :
  - a) à convertir les Drams (AMD) reçus des débiteurs de l'AFD et de PROPARCO en toutes devises étrangères au taux de change convenu entre une agence de change et le propriétaire des fonds ou publié par ladite banque ou la Banque Centrale de la République d'Arménie à la date respective de conversion des devises, et
  - b) à transférer ces devises étrangères vers les comptes bancaires de l'AFD et de PROPARCO à l'étranger (en particulier en République française et aux États-Unis d'Amérique).

5. Dans l'éventualité où les banques arméniennes refuseraient de procéder à ces conversions ou transferts ou ne disposeraient pas de suffisamment de devises étrangères pour y procéder ou dans l'éventualité où, pour quelque raison que ce soit, elles ne seraient pas autorisées à convertir les Drams (AMD) de l'AFD et de PROPARCO et à procéder à leur transfert à l'étranger le Gouvernement de la République d'Arménie (par le biais de la Banque centrale d'Arménie) facilite sous réserve de sa compétence et conformément au droit arménien, la conversion desdits Drams (AMD) en devises étrangères au taux de change applicable publié par lesdites banques ou par la Banque Centrale d'Arménie à la date respective de conversion des monnaies afin qu'elles procèdent aux transferts vers les comptes bancaires étrangers de l'AFD et de PROPARCO.

ARTICLE 6

FISCALITÉ, QUESTIONS PARAFISCALES ET AVANTAGES DOUANIERS

1. Le Gouvernement de la République d'Arménie prend à sa charge ou exonère de tous droits, taxes ou charges (tels que, sans limitation, les droits de douane, la taxe sur la valeur ajoutée et les retenues à la source) imposés par la législation de la République d'Arménie sur les opérations réalisées par l'AFD avec le Gouvernement de la République d'Arménie sans préjudice de l'article 6, paragraphe 4, du présent Accord, eu égard à ses activités énoncées aux articles 2 et 3 et en tout état de cause, exercées dans le cadre du présent Accord.
2. Les exonérations mentionnées à l'article 6, paragraphe 1, du présent Accord s'appliquent *notamment* :

aux produits et instruments (tels que les intérêts, commissions, indemnités éventuelles, dividendes, rémunérations perçues en tant que dirigeant de société ou plus-values résultant de la cession de participations) perçus par l'AFD au titre de son concours (à des entités privées ou publiques), qu'il s'agisse de crédits (y compris les sous-participations en risque) ou de concours apportés sous forme de prise de participation en capital ou en quasi-fonds propres (tels que les obligations convertibles en actions, comptes courants d'actionnaires, prêts participatifs, prêts subordonnés) ou de garanties données ;
3. Les sûretés réelles, personnelles et autres constituées en faveur de l'AFD et de PROPARCO, ainsi que les baux, contrats de crédit-bail, location-gérances et cessions de propriété immobilière utilisés par l'AFD et PROPARCO sont exonérés de tous droits de timbre, taxes, droits d'enregistrement et autres taxes et commissions payables aux autorités arméniennes, y compris le registre arménien des hypothèques ou son équivalent.
4. L'AFD et PROPARCO sont exonérées de toute retenue à la source dans la République d'Arménie ; Par conséquent, aucune entité publique ou privée qui verserait des intérêts, des dividendes, des commissions, des honoraires ou toutes autres sommes à l'AFD et PROPARCO ne sera tenue de retenir ou déduire une quelconque taxe ou un quelconque montant sur les sommes dues à l'AFD et à PROPARCO.

ARTICLE 7

REPRÉSENTATION LOCALE DE L'AFD ET DE PROPARCO

1. L'AFD et PROPARCO sont autorisées à ouvrir une représentation à Erevan ou en tout autre lieu de la République d'Arménie (ci-après dénommée la « Représentation ») afin d'exercer les activités prévues par le présent Accord lors de son entrée en vigueur et après avoir été accrédité auprès du ministère des Affaires étrangères de la République d'Arménie sans être soumis à d'autres types de formalités.
2. L'AFD et PROPARCO partagent la même Représentation. Néanmoins, PROPARCO peut demander à ouvrir une Représentation séparée.
3. L'AFD et PROPARCO, ont la capacité d'opérer via la Représentation, conformément au présent Accord.
4. Le Gouvernement de la République d'Arménie facilite l'ouverture et le fonctionnement de la Représentation conformément aux termes du présent Accord.
5. La Représentation est en charge de l'identification des projets que l'AFD et PROPARCO pourraient mettre en œuvre en République d'Arménie, de la préparation et de la négociation des documents liés à ces projets ainsi que du suivi de leur exécution. Cependant, nonobstant toute stipulation contraire du présent Accord, il est précisé que seuls les sièges sociaux de l'AFD et de PROPARCO situés en République française sont en charge et responsables de :
  - a) la procédure d'instruction des projets,
  - b) l'évaluation des projets,
  - c) des décisions de financement,
  - d) du versement des fonds et
  - e) du suivi des remboursements.

6. La Représentation n'a pas le statut d'établissement stable en République d'Arménie et n'est pas soumise, par conséquent, à la législation fiscale de la République d'Arménie.
7. La Représentation bénéficie des facilités, privilèges et immunités suivants :
  - a) exonération de toutes taxes, droits et charges (y compris la TVA ou taxe équivalente) : elle n'est pas tenue de collecter ou verser les droits de douane ou taxes sur les équipements importés ou acquis nécessaires à l'activité de la Représentation, y compris les véhicules à moteur, dont le nombre total est soumis à l'accord préalable du Gouvernement de la République d'Arménie.
  - b) la Représentation, ses propriétés immobilières, ses liquidités, ses fonds et actifs, où qu'ils soient situés et quelle que soit la forme de la possession ou propriété, jouissent de l'immunité contre toute forme de procédure légale, judiciaire ou administrative, sauf renonciation expresse notifiée par écrit au Gouvernement de la République d'Arménie, étant entendu qu'une renonciation à une telle immunité ne s'étend pas aux mesures de force ou d'exécution forcée ;
  - c) les bureaux, dossiers, documents, archives, moyens de communication, quel que soit leur support, et tous les autres biens ou actifs (tels que les capitaux, revenus, dividendes, plus-values, participations, créances) de l'AFD et de PROPARCO sont inviolables ; ils bénéficient, où qu'ils soient situés et quelle que soit la forme de leur détention, de l'immunité contre toute forme de perquisition, réquisition, confiscation, saisie, mesures de force ou d'exécution forcée ou intervention de quelque nature que ce soit, engagée à l'encontre de l'AFD et de PROPARCO ou de sa Représentation ;
  - d) les dettes, créances ou autres obligations résultant de prêts, conventions, subventions ou garanties approuvés, garantis ou gérés par l'AFD et PROPARCO bénéficient de l'immunité contre toute forme de confiscation, saisie ou mesures de force ou d'exécution forcée de quelque nature que ce soit engagée à l'encontre de l'AFD et de PROPARCO ou de sa Représentation ;

- e) Le Gouvernement de la République d'Arménie s'engage à ne pas nationaliser ou exproprier ou faire tout acte ayant pour conséquence une impossibilité de jouissance, une nationalisation ou une expropriation de toute propriété, actif ou fonds de l'AFD et de PROPARCO ou de la Représentation. Si pour des raisons d'intérêt général caractérisé, une telle mesure était prise ou un tel acte fait, alors une compensation préalable adéquate devra être octroyée à l'AFD et PROPARCO en devise librement convertible. La compensation financière est convenue par un accord mutuel, au prix du marché déterminé indépendamment et accepté par les Parties.

ARTICLE 8

PERSONNEL EXPATRIÉ DE L'AFD ET DE PROPARCO

1. L'AFD et PROPARCO déterminent le nombre et les qualifications des membres de leur personnel ne possédant pas la nationalité arménienne et n'ayant pas une résidence permanente en République d'Arménie (ci-après dénommés les « Employés Expatriés ») qu'elles estiment nécessaire pour le bon fonctionnement de sa Représentation. La liste des membres du personnel est communiquée au ministère des Affaires étrangères de la République d'Arménie.
2. L'AFD et PROPARCO supportent le coût total des salaires, des indemnités et du transport des Employés Expatriés. Ces employés bénéficient des régimes d'assurance santé et d'assurance retraite de la sécurité sociale française et ne sont donc pas assujettis aux dispositions de même nature qui pourraient s'appliquer en République d'Arménie. En particulier l'AFD et PROPARCO n'ont pas à payer les charges sociales normalement supportées par l'employeur dans le cadre des régimes sociaux arméniens.
3. Le Gouvernement de la République d'Arménie facilite l'entrée, le séjour, la résidence, la liberté de circulation et les formalités de sortie pour les Employés Expatriés et pour les membres de leur famille à qui a été accordé un titre de séjour spécial par le ministère des Affaires étrangères de la République d'Arménie conformément à la législation de la République d'Arménie.
4. Le Gouvernement de la République d'Arménie octroie aux Employés Expatriés sur son territoire des exonérations, avantages et privilèges relatifs aux impôts, importations et autres. En particulier les avantages et privilèges suivants sont octroyés aux Employés Expatriés et aux Membres de leurs familles :

- a) délivrance de permis d'entrée et de visas à entrées multiples et délivrance de titres de séjour sur le territoire de la République d'Arménie ;
- b) exonération des droits de douane et taxes sur leurs effets personnels, notamment sur un véhicule pour l'usage personnel et sur les appareils ménagers ;
- c) exonération d'impôts sur le revenu ou de tout impôt similaire se rapportant aux émoluments et indemnités qui leur seraient payés en rapport avec leur activité pour l'AFD et PROPARCO en Arménie, sauf en ce qui concerne les revenus provenant de source arménienne ;
- d) délivrance de toute autorisation nécessaire au libre transfert des effets personnels vers ou en dehors de l'Arménie ;
- e) délivrance, au Membre de la Famille de l'Employé Expatrié, d'un permis de travail valide pour la même période que le visa ou le permis d'entrée de l'Employé Expatrié concerné, lui permettant de travailler en République d'Arménie ;
- f) octroi d'une immunité de juridiction et d'une immunité d'exécution pour leurs paroles ou écrits ainsi que pour tous les actes accomplis dans l'exercice de leurs fonctions officielles.

ARTICLE 9

PERSONNEL ARMÉNIEN DE L'AFD ET DE PROPARCO

1. L'AFD et PROPARCO peuvent employer des salariés de nationalité arménienne ou résidant dans la République d'Arménie conformément à la législation de la République d'Arménie en matière de droit du travail et de sécurité sociale ou d'assurance santé.
2. Aucune des exonérations et immunités stipulées à l'article 8) n'est applicable au personnel arménien de l'AFD et de PROPARCO, sauf les immunités mentionnées à l'article 8, paragraphe 4(f), qui sont applicables dans le contexte des missions assignées par l'AFD et PROPARCO à leurs employés.

ARTICLE 10

MISSIONS TEMPORAIRES EN ARMÉNIE

1. Afin de mener à bien ses activités en République d'Arménie, l'AFD et PROPARCO peuvent envoyer des missions temporaires en République d'Arménie ou mandater des consultants pour réunir les informations nécessaires à la préparation et/ou à l'exécution des projets.
2. Le Gouvernement de la République d'Arménie met en œuvre les moyens nécessaires pour que les membres des missions temporaires obtiennent dans des délais réduits les autorisations nécessaires à leur entrée, leur séjour, et leur sortie du territoire arménien.
3. En ce qui concerne la réglementation en matière d'immigration, les membres de ces missions temporaires bénéficient des réglementations applicables aux personnels en mission des institutions financières internationales de développement qui mènent des activités en République d'Arménie.
4. Les membres des missions temporaires ne bénéficient pas des privilèges et immunités dont bénéficient les Employés Expatriés à l'exception des immunités mentionnées à l'article 8, paragraphe 4(f) qui sont applicables dans le contexte des missions assignées par l'AFD et PROPARCO à leurs employés.

ARTICLE 11

MISE EN ŒUVRE DE L'ACCORD

Afin de faciliter les démarches de l'AFD et de PROPARCO concernant les activités décrites à l'article 3 du présent Accord, le Gouvernement de la République d'Arménie accepte de transmettre pour autant que nécessaire, toutes les informations aux autorités, compétentes en vue de permettre la pleine exécution de l'Accord.

ARTICLE 12

DISPOSITIONS FINALES

1. Le présent Accord entre en vigueur le premier jour du second mois suivant la date de réception, par la voie diplomatique, de la dernière notification écrite de l'accomplissement des procédures internes requises par les Parties.

2. Le présent Accord peut être modifié à tout moment par accord mutuel entre les Parties. Ces amendements prennent la forme de protocoles et entrent en vigueur conformément à ce qui est prévu au premier paragraphe du présent article.
3. Tout différend sur l'interprétation ou l'application du présent Accord est résolu à l'amiable par la consultation et la négociation entre les Parties.
4. Le présent Accord est conclu pour une durée indéterminée, chacune des Parties pouvant le dénoncer à tout moment moyennant un préavis de six mois notifié par écrit à l'autre Partie. Ce délai court à compter de la date de réception de cette notification à l'autre Partie. La dénonciation du présent Accord n'affecte pas les droits et les obligations des Parties découlant du présent Accord concernant les projets et les conventions en cours.
5. Le présent Accord s'applique aux projets, aux conventions et à toute autre coopération en cours à compter de son entrée en vigueur.

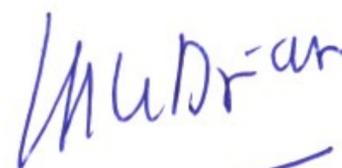
Fait à Erevan, le 28 mai 2018 en deux exemplaires originaux, chacun en langues française et arménienne, les deux versions faisant également foi.

**POUR LE GOUVERNEMENT DE
LA RÉPUBLIQUE D'ARMENIE**

Zohrab MNATSAKANYAN
Ministre des Affaires étrangères

**POUR LE GOUVERNEMENT
DE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE**

Jean-Yves LE DRIAN
Ministre de l'Europe et des Affaires
étrangères

Սույնով հավաստվում է, որ կցված տեքստը 2018թ. մայիսի 28-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Ֆրանսիայի Հանրապետության կառավարության միջև Հայաստանում զարգացման ֆրանսիական գործակալության (ՋՖԳ) և Տնտեսական համագործակցության խթանման և մասնակցության ընկերության (ՊՐՈՊԱՐԿՈ) հիմնադրման և գործունեության մասին» համաձայնագրի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարության միջազգային պայմանագրերի պահոցում (դեպոզիտում) պահվող բնօրինակի նույնական պատճենն է:

Հայաստանի Հանրապետության
արտաքին գործերի նախարարության
միջազգային պայմանագրերի և
իրավունքի վարչության պետ՝

Սաթենիկ Աբգարյան